



LIST

Kathryn Hughesová

Román, ktorý zlomil tisícky srdc...

LIST

LIST

Kathryn Hughesová



Original title: Kathryn Hughes: THE LETTER
Copyright © 2013 by Kathryn Hughes
Cover photograph © Jarek Blaminsky/Arcangel Images

Kathryn Hughesová si uplatňuje právo
identifikovať sa ako autorka tejto knihy.

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2015
Translation © Mária Holečková, 2015

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Anetta Letková
Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

Všetky postavy v tejto knihe sú vymyslené.
Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami,
živými či mŕtvymi, je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom,
či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-485-4

*Raz za čas sa stretneme s príbehom o láske,
ktorý nám pripomenie, že niekedy,
v tej najtemnejšej hodine, nám osvetlí cestu nádej...*

Pre Roba, Camerona a Ellen

Predhovor

Súčasnosť

Tešila sa z drobností. Zo slabého bzučania chlpatého čmeliaka, ktorý zaneprázdnene preletoval z kvetu na kvet a nevedomoval si, že vykonáva úlohu, od ktorej závisí celý svet. Z omamnej vône a farebnej hojnosti hrachora, ktorý pestovala v zeleninovej záhradke, hoci tento priestor mohla venovať skôr jedlejším plodinám. Naplňal ju aj pohľad na manžela, ktorý si šúchal boľavý chrbát po tom, čo bez reči hnojiť ružový ker, aj keď by radšej robil tisíc iných vecí.

Keď si kľakla, aby vytrhla burinu, cítila, ako jej do dlane vkĺzla malá teplá ruka dôverčivej vnučky. Bola to ďalšia drobnosť, z ktorej sa radovala, ktorá jej vždy roztiahla pery do úsmevu a zohrialo srdce.

„Čo robíš, starká?“

Otočila sa a pozrela sa na milované dievčatko, ktoré malo líčka zružovené od popoludňajšieho slnka a malý nos zamazaný zeminou. Vytiahla teda vreckovku a jemne ju utrela. „Iba trháam burinu.“

„Prečo?“

Na okamih sa zamyslela. „Nuž, lebo sem nepatrí.“

„Och. A kam patrí?“

„Je to len burina, zlatko, tá nepatrí nikam.“

Dieťa odulo spodnú peru a zvrážtilo obočie. „To nie je veľmi pekné. Všetko má svoje miesto.“

Usmiala sa, vnučku pobožkala na vlasy a vrhla pohľad na manžela. Aj keď mal tmavé vlasy pretkané striebornými a tvár mu obývali vrásky, roky ho veľmi nepoznačili. Každý deň bola vďačná za to, že ho našla. Hoci to bolo nepravdepodobné, ich cesty sa skrížili a odvtedy patrili k sebe.

Obrátila sa k dievčatku. „Máš pravdu. Vrátime ju späť.“

Vykopala malú jamku. Čudovala sa, koľko sa dá od detí naučiť, a uvažovala, že ich múdrosť býva podceňovaná, ba dokonca ju nikto nepripúšťa.

„Starká?“

Strhla sa. „Áno, zlatko?“

„Ako ste sa so starkým zoznámili?“

Vstala a chytila dieťa za ruku. Z malej tváričky mu odhrnula zlatisté vlasy. „Hm, to je veru dlhý príbeh...“

PRVÁ ČASŤ

1

Marec 1973

Tentoraz si bola istá, že zomrie. Vedela, že jej zostáva už iba niekoľko sekúnd, a tíško sa modlila, aby koniec prišiel rýchlo. Cítila, ako jej po krku steká teplá lepkavá krv. Keď jej manžel buchol hlavu o stenu, počula nepríjemné praškanie svojej lebky. V ústach akoby mala jemný štrk. Vedela, že to je zub, a zúfalo sa ho usilovala vyplúť. Rukami jej tak pevne zvieral krk, že sa nemohla nadýchnuť ani vydať nijaký zvuk. Pľúca túžili po kyslíku a tlak za očnými guľami bol taký silný, že sa obávala, že jej oči vyskočia z jamôk. Zatočila sa jej hlava a potom začala konečne omdlievať.

Začula dávno zabudnutý zvuk školského zvonca a zrazu mala znova päť rokov. Prenikavé cinkanie takmer prehlušilo vravu detí. Keď na ne skríkla, aby boli ticho, znenazdajky si uvedomila, že má opäť hlas.

Chvíľu hľadela na strop v spálni, potom zaostrila na budík, ktorý ju prebral zo spánku. Po chrbte jej začal stekať studený pot. Prikrývku si pritiahla až po bradu, aby si ešte na niekoľko sekúnd vychutnala teplo. Srdce jej ešte stále divo bilo ako pozostatok nočnej mory. Pomaly vydýchla. Z úst jej vyšiel obľáčik pary. V izbe bolo chladno. S námahou vstala z postele, a keď sa bosými chodidlami dotkla ľadovej drsnej drevenej podlahy, strhla sa. Pozrela sa na Ricka, ktorý našťastie ešte

stále vyspával následky obsahu fľaše whisky, ktorú v predchádzajúci večer vypil. Skontrolovala, či je balíček cigariet ešte na nočnom stolíku, kam ho starostlivo položila. Jedna vec bola istá. Ak by Rick ráno nenašiel svoje cigarety, mal by veľmi zlú náladu.

Potichu sa presunula do kúpeľne a zatvorila dvere. Na to, aby sa zobudil, by musel zaznieť výbuch aspoň ako v Hirošime, no Tina nemienila riskovať. Do umývadla si napustila vodu, aby sa opláchla. Bola ľadová ako vždy. Niekedy si musela vybrať, či zaplatí za teplú vodu, alebo za jedlo. Rick prišiel o prácu vodiča autobusu, takže na kúrenie im nezvýšilo. Uvedomovala si však, že na alkohol, hazardné hry a cigarety zostalo dosť.

Zišla na prízemie, kanvicu naplnila vodou a položila ju na sporák. Kolportér už priniesol noviny. Bezmyšlienkovite ich vtiahla dnu cez poštový otvor. Bulvár pre ňu a športové správy pre Ricka. Zrazu si všimla titulok. Bol deň Veľkých národných prekážkových dostihov. Keď si predstavila, koľko peňazí na ne Rick premárni, rezignovane zvesila plecia. Nepochybne bude do obeda priveľmi opitý, aby zašiel k príjemcovi stávok, a nechá to na ňu. Stávková kancelária bola hneď vedľa charitatívnej predajne, kde každú sobotu vypomáhala. Príjemca stávok Graham sa časom stal jej blízkym priateľom. Hoci celý týždeň pracovala ako stenografka v poisťovni, vždy sa na deň v obchode tešila. Rick jej povedal, že je absurdné, že sa jej páči celý deň sa prehrabávať vo veciach po mŕtvych, keď môže pracovať v skutočnej predajni a prispievať do spoločnej kasy. Pre Tinu to však bola výhovorka, ako môže stráviť deň ďaleko od neho. Rada konverzovala so zákazníkmi. Pri nich si nemusela dávať pozor na každé slovo.

Zapla rádio a trochu ho stišila. Tony Blackburn jej svojimi otrepanými vtipmi vždy vyvolal úsmev na tvári. Kanvica za-

čala písať práve vo chvíli, keď uvádzal nový singel Donnyho Osmonda *The Twelfth of Never*. Rýchlo, kým nebol zvuk ešte neznesiteľný, ju schmatla a do starého fľakatého hrnca nasy-pala dve lyžičky čajových lístkov. Posadila sa za kuchynský stôl, aby počkala, kým sa vylúhujú, a otvorila noviny. Po tom, čo sa na poschodí ozvalo spláchnutie, zadržala dych. Keď krá-čal naspäť k posteli, počula, ako podlaha zavrzgala. Potom si uľahčene vydýchla. Vzápätí sa strhla.

„Tina! Kde mám cigarety?“

Bože! Ten chlap fajčí ako Turek.

Okamžite vyskočila a schody brala po dva.

„Na tvojom nočnom stolíku, kam som ich včera položila,“ ponáhľala sa s odpoveďou a bez dychu zastala pri posteli.

V šere prebehla rukou po nábytku, no nič nenahmatala. V panike naprázdno prehltla.

„Musím trochu odtiahnuť závesy. Nič nevidím.“

„Preboha, ženská! Žiadam azda priveľa, keď si chcem ráno zapáliť? Čo ti to toľko trvá?“

Kyslý ranný dych mu páchol od whisky.

Napokon balíček našla. Spadol medzi nočný stolík a posteľ.

„Tu sú. Musel si ich v spánku zhodiť.“

Rick na ňu chvíľu civel, potom sa načiahol a vychmatol jej ich z ruky. Strhla sa a inštinktívne si zakryla tvár rukami. Chytil ju za zápästie a na okamih sa im stretli pohľady. Tina zatvorila oči a potláčala slzy.

Na deň, keď ju Rick po prvý raz udrel, sa pamätala, akoby to bolo včera. Už len spomienka na to ju páčila na líci. Ne-bola to iba fyzická bolesť, ale tvrdá realita, ktorá naznači-la, že nič už nebude také ako predtým. Vrcholom bolo, že sa to stalo vo svadobnú noc. Dovtedy bol ich vzťah doko-

nalý. Rick bol v novom hnedom obleku, v krémovej košeli a hodvábnej viazanke veľmi pekný. Biely klinček na fazónke potvrdzoval jeho status ženícha a Tina si pomyslela, že nie je možné milovať niekoho viac, ako ona ľúbila jeho. Každý jej tvrdil, že je nádherná. Dlhé tmavé vlasy mala upravené do voľného drdola prepleteného drobnými kvietkami. Spod hustých umelých mihalníc jej žiarili svetlomodré oči a pokožka sa ligotala prirodzenosťou. Nepotrebovala nijakú kozmetiku. Svadobná hostina bola veselá a prebiehala v lacnom miestnom hoteli. Šťastná dvojica a hostia pretancovali celú noc.

Keď sa v hotelovej izbe chystali na spánok, Tina si všimla, že Rick je nezvyčajne tichý.

„Si v poriadku, zlatko?“ spýtala sa a objala ho okolo krku. „Bol to nádherný deň, nemám pravdu? Nemôžem uveriť, že je zo mňa pani Craigová.“ Zrazu sa od neho odtrhla. „Hej, musím si nacvičiť nový podpis.“ Z nočného stolíka vzala pero a papier a úhladne napísala *Tina Craigová*.

Rick stále mlčal a iba na ňu hľadel. Zapálil si cigaretu a naliať si pohár lacného šampanského. Vypil ho na jeden dúšok a prešiel k Tine, ktorá sedela na posteli.

„Vstaň!“ prikázal.

Tinu jeho tón zmiatol, ale počúvla.

Rick zdvihol ruku a udrel ňou novomanželku po tvári.

„Už nikdy zo mňa nerob blázna!“ vyhlásil a vyrútil sa z miestnosti.

Noc strávil v hotelovom salóne obklopený prázdnyimi pohármi a trvalo niekoľko dní, kým Tine vysvetlil, čo vlastne spravila. Zjavne sa mu nepáčilo, ako tancovala s jedným z jeho kolegov z práce. Vraj sa naňho provokatívne dívala a flirtovala s ním pred ostatnými hosťami. Tina si na muža

vôbec nespomínala a už vôbec nie na to, že by sa tak správala, no bol to začiatok Rickovej paranoidnej predstavy, že jeho žena nadbieha každému chlapovi, ktorého stretne. Často premýšľala, či nemala Ricka hneď na druhý deň opustiť. V hĺbke srdca však bola romantička a svojmu čerstvému manželstvu chcela dať šancu na úspech. Bola presvedčená, že išlo len o jednorazový incident a Rick všetky jej pochybnosti zahnal, keď jej daroval kyticu kvetov ako ospravedlnenie. Tak sa kajal a lutoval svoj čin, že mu Tina okamžite a bez váhania odpustila. O niekoľko dní si v kvetoch všimla zaborenú kartičku. Usmiala sa a vytiahla ju. Stálo na nej: *Odpočívaj v pokoji, stará mama*. Ten darebák ukradol kvety z cintorína!

Teraz, o štyri roky neskôr, na seba uprene hľadeli a Rick ju napokon pustil.

„Vďaka, láska,“ usmial sa. „Teraz buď dobré dievča a skoč mi po pivo.“

Tina si vydýchla a počúchala si bordové zápästie. Od svadobnej noci si prisahala, že nebude obeť. *Nestanem sa jednou z tých bitých žien, ktoré ospravedlňujú mrzké správanie svojich mužov*. Veľa ráz sa mu vyhrážala, že ho opustí, no napokon zostala. Rick vždy prejavil ľútosť, pokoru a, samozrejme, sľúbil, že na ňu nikdy viac nevztiahne ruku. V poslednom čase však pil oveľa viac a často vybuchoval od zlosti. Tina to už nemohla vydržať.

Problém bol, že nemala kam ísť. O rodinu prišla, a hoci mala niekoľko blízkych priateľov, nikdy by ich svojou prítomnosťou v ich domovoch nezaťažovala. Aj keď výdavky za dom platili z jej výplaty, Rick by z neho dobrovoľne neodišiel. Začala si teda tvoriť únikový fond. Potrebovala dostatok peňazí na depozit a mesačné nájomné v novom byte. Potom

by bola slobodná. To však bolo náročnejšie, ako by sa mohlo zdať. Zriedka mala prostriedkov nazvyš. Bola však rozhodnutá odísť, nech by to trvalo akokoľvek dlho. Stará plechovka od kávy, ktorú ukrývala v zadnej časti skrine v kuchyni, sa pomaly naplňala. Už mala viac ako päťdesiat libier. Nájomné za základné ubytovanie predstavovalo osem libier týždenne plus depozit tridsať libier. Pred odchodom musela teda nasporiť viac. Plánovala sa čo najviac vyhýbať Rickovi a zbytočne ho nedráždiť.

Vyšla hore schodmi a Rickovi priniesla čaj spolu so športovými novinami.

„Nech sa páči,“ povedala a usilovala sa pôsobiť veselo.

Nereagoval. Opäť tvrdo spal, podopretý vankúšom, ústa mal otvorené a zo suchej popraskanej spodnej pery mu nebezpečne visela cigareta. Tina ju vzala a zahasila.

„Preboha! Veď nás zabiješ,“ zamrmala.

Položila šálku a uvažovala, čo má robiť ďalej. *Mám ho zobudiť a vyvolať jeho hnev? Alebo čaj len tak nechám na nočnom stolíku? Keď sa zobudí, bude studený, čo ho iste rozzúri, ale vtedy by som už mohla byť v obchode, kde mi neublíži.* Zrazu sa Rick zamrivil a otvoril oči.

„Priniesla som ti čaj,“ ozvala sa. „Idem do práce. Zvládneš to tu sám?“

Rick sa nadvihol na lakťoch.

„V ústach mám sucho ako na púšti,“ potiahol nosom. „Vďaka, láska.“

Potľapkal po prikrývke a naznačil, aby si k nemu sadla.

„Pod sem.“

Taký bol život s Rickom. V jednej chvíli bol zlomyseľný tyran, ktorý sa vzápätí dokázal zmeniť na anjela.

„To, čo som urobil predtým, ma mrzí. S tými cigaretami, chápeš? Neublížil by som ti, Tina, to predsa vieš.“

Nemohla uveriť vlastným ušiam, no Rickovi sa neoplatilo protirečiť, a tak len prikývla.

„Počuj,“ pokračoval. „Spravíš pre mňa niečo?“

Nehlučne si vzdychla a zagúľala očami. *Už je to tu.*

„Môžeš za mňa podať stávkú?“

Viac si nedokázala hrýzť do jazyka.

„Myslíš si, že je to dobrý nápad, Rick? Vieš, v akej sme situácii. Keďže zarábam len ja, nemáme peniaze na hazardné hry.“

„Keďže zarábam len ja,“ napodobnil ju Rick. „Nikdy nepremárniš šancu, aby si mi to chrstla do tváre, však, ty svätuškárska krava?“ Tinu jeho útočná reakcia zaskočila, no ešte neskončil. „Dopekla, sú to predsa Veľké národné preházkové dostihy! Každý si dnes staví.“

Siahol nadol a zdvihol zo zeme nohavice, ktoré tam odhodil v predchádzajúci večer. Z vrecka vylovil zväzok bankoviek.

„Tu je päťdesiat libier.“ Odtrhol veko zo škatuľky s cigaretami a napísal naň meno koňa. „Stav všetko na výhru.“

Podal jej peniaze aj útržok s menom. Tina bola v šoku.

„Odkiaľ si ich vzal?“ ukázala na bankovky.

„To nie je tvoja vec, ale keď to tak veľmi túžiš vedieť, vyhral som ich na stávkach. Tak, teraz to už nepovažuješ za podvod, čo?“

Luhár!

Točila sa jej hlava a krk jej zaliala horúčava.

„Je tu viac ako moja týždenná mzda, Rick.“

„Viem. No nie som šikovný?“ odvetil namyslene.

Spojila ruky akoby v modlitbe a končeky prstov si priložila k perám. Pomaly vydýchla a usilovala sa byť pokojná. „Tie-